

Stop met bijten, *start het gesprek!*

We weten heel veel over kinderen én we weten heel veel over honden. Hoe kan het dan dat er in Nederland toch jaarlijks circa 75.000 kinderen door honden worden gebeten? Het exacte cijfer doet er eigenlijk niet eens zo toe, wanneer je één incident in jouw gezin, in jouw familie of in jouw werk kunt voorkomen is dat al de moeite waard.

Maak jij je zorgen? Trek aan de bel voordat er een bijtincident plaatsvindt. **Vertrouw op je onderbuikgevoel,** lees het gedrag van je hond en kind – of leer van een gekwalificeerde gedragstherapeut hoe je dit kunt doen.

TV-REPORTAGE OVER BABY ROBIN

Op 18 juni jongleden was Cindy van Dorst van Dierbare Ontmoetingen op tv te zien in het tv-programma *EenVandaag*, in een item over het voorkomen van (dodelijke) bijtincidenten naar kinderen. Deze reportage werd gemaakt samen met Esther, de moeder van Robin, een jongetje dat slechts acht maanden oud mocht worden. Robin overleed drie jaar geleden nadat hij ernstig gebeten werd door de Duitse Herders van zijn opa en oma, die op dat moment aan het oppassen waren. Esther vertelt in deze reportage dat de grootouders afspraken geschonden hadden en dat dat de reden is waarom ze uiteindelijk aangifte tegen hen deed. In de tv-reportage doet Dierbare Ontmoetingen een oproep voor meer bewustwording voor de gevaren tussen honden en kinderen en legt Cindy uit dat er heel vaak een herleidbare oorzaak is voor een bijtincident. Honden bijten bijna nooit uit het niets. Vaak kan een bijtincident voorkomen worden door goed te kijken naar de hond, en door zowel ouders als kinderen te leren wat een hond wil zeggen met zijn lichaams- / hondentaal.

Vaak hoor je dat eigenaren denken dat hun hond niet zal bijten, omdat ze een gehoorzaamheidsstraining hebben gevolgd. Dat is echter geen garantie. Uit onderzoek blijkt dat 66 procent van de honden die een kind hadden gebeten een training had gevolgd. Veel eigenaren weten inmiddels dat je kinderen en honden nooit samen alleen moet laten zonder toezicht. Want stel je voor dat er iets zou gebeuren terwijl je er niet bij bent... Maar wist je dat in 97 procent van alle door Dierbare Ontmoetingen geregistreerde probleemsituaties tussen kind en hond de eigenaar er gewoon bij was toen de hond uitviel, gromde, naar het kind hapte of beet? Dus er simpelweg 'bij zijn' is nog niet de oplossing. (Dierbare Ontmoetingen is aangesloten bij de NVGH en gespecialiseerd in het voorkomen van bijtincidenten naar kinderen.)

Vaak wordt gezegd dat kinderen juist worden gebeten door onbekende honden. Dat gebeurt natuurlijk ook, we zien dat ook terugkomen in de kranten en op televisie. Maar het blijkt dat bij 61 procent van alle gemelde bijtincidenten het ging om een probleem tussen de eigen gezinshond en het eigen kind. Dat zet je toch aan het denken...

Schaamte

Grommen, uitvallen én bijten in het bijzonder gaat zelden 'vanzelf over'. Sterker nog: als er niets aan gedaan wordt neemt het gedrag meestal toe. Een gekwalificeerde gedragstherapeut kan helpen dit weer in goede banen te leiden voordat er fysieke en emotionele schade bij een kind, hond en/of eigenaar ontstaat. Die stap zetten is echter niet altijd gemakkelijk, want er heerst een sterk taboe op het bespreekbaar maken van (beginnende) agressie vanuit de hond naar een kind. Dat taboe, die schaamte kan verstrekkende gevolgen hebben. Bijna alle eigenaren die de afgelopen periode een incident meldden, gaven toe dat het probleem al een tijdje speelde. In het begin was het allemaal nog niet zo erg. Als de hond een keer uitviel naar het kind ging het daarna ook weer een tijdje goed, alsof er niets was gebeurd. Sluipenderwijs vervallen hond en eigenaar daarmee in de vicieuze bijtcirkel. Als er net iets is voorgevallen, reageren we door te schrikken en de touwtjes strak aan te trekken. Vaak stellen we dan regels op, maken een plan en proberen ons daaraan te houden. Maar als het een tijdje beter gaat willen we weer zo graag dat alles oké is. We zijn dol op onze kinderen en onze honden en willen dat het goed gaat tussen die twee. Gevolg: de touwtjes gaan weer wat losser, de regels van het plan vervagen, kind en hond doen hun ding, tot het moment dat er weer een waarschuwing komt (of erger).

Wat kunnen we?

Kunnen we ieder incident voorkomen? Nee, en ieder incident is er één te veel. Maar als je één incident in jouw huis, in jouw straat of familie kunt voorkomen, dan is het al de moeite waard. Wat kunnen we wel? Zorgen dat iedereen toegang heeft tot goede informatie en de weg weet naar professionele hulp. We willen eigenaren uitnodigen om preventief hulp te vragen en de ernst en risico's op tijd onder ogen te zien.

Wij zijn ervan overtuigd dat door het delen van informatie over bijtincidenten bij kinderen, er veel meer eigenaren in ons land zijn die anders met hun hond en kind omgaan, dan in landen waar minder informatie voorhanden is.

Vreselijk incident

In 2019 vond een vreselijk incident plaats, waarbij de acht maanden oude baby Robin werd doodgebeten door de Duitse Herdershond van opa en oma (zie kader – red). Een verhaal dat – terecht – veel emoties oproept en alleen maar verliezers kent. Een actualiteit in de media kan helpen in je gesprek met elkaar over bijtincidenten, of in de voorlichting en

Samen spelen is leuk, maar wat gebeurt er als het speeltje wordt afgepakt?

begeleiding. Dit soort leed is juist wat we met elkaar willen voorkomen, maar natuurlijk is het ontzettend lastig om dit bespreekbaar te maken. Wacht je te lang na een incident dan is het niet meer actueel en is iedereen terug in zijn dagelijkse modus. Doe je het te snel dan kan het lijken dat je winst wilt behalen uit andermans leed. (Hoe) kun je een bijtincident als 'voorbeeld' gebruiken zonder mensen te kwetsen? Mag je dat pas doen geruime tijd ná een incident, als de pijn over is, en wanneer is dat dan? Na een dag of een week? Een maand? Een half jaar? En dan is het volgende bijtincident weer gebeurd...

De touwtjes gaan weer wat lossier, de regels van het plan vervagen, kind en hond doen hun ding, tot het moment dat er weer een waarschuwing komt (of erger).

*Kijk naar de hond:
vindt hij het net zo
leuk als het kind?*

MAAK JIJ JE ZORGEN?

- * Als hondeneigenaar of ouder: trek op tijd aan de bel, voordat er een bijtincident plaatsvindt. Vertrouw op je onderbuikgevoel, lees het gedrag van je hond en kind. Of leer van een gekwalificeerde gedragstherapeut hoe je dit kunt doen.
- * Als kennis, buur of gedragstherapeut: ga met een open houding het gesprek aan over je zorgen. Geef informatie, verwijst het gezin door naar een gedragstherapeut. Laten we leren van elkaars ervaringen en het gesprek rondom grommen en bijten bespreekbaar maken.

Manieren om het gesprek aan te gaan

- Wanneer wij als gedragstherapeut het gesprek aangaan met hondeneigenaren en/of ouders over een gevoelig onderwerp als de relatie tussen hun hond en hun kind, gaan we voorzichtig te werk. Als we een actueel bijtincident aanhalen om een onderwerp bespreekbaar te maken, vertellen we daarover zonder een direct verband te leggen tussen het incident en de eigen hond of kind. In plaats van te focussen op de situatie binnen het eigen gezin, leggen we het probleem en de risico's op een indirecte manier op tafel, en zetten we andermans kinderen en honden in de spotlights.
- Een andere techniek is het laten zien van een aantal kind-hond foto's. Duidelijke mooie foto's waarop kinderen boven, onder, of tegen een hond aan liggen, zitten, hangen. We vragen ze ook te kijken naar de hond, wat die ervan lijkt te vinden. Vaak gaat er dan een belletje rinkelen en geven eigenaren of ouders zelf al aan dat ze ook niet altijd weten wat goed is. Als dat gebeurt ontstaat er op een natuurlijke manier een soort vraag van de eigenaar. Dan heb je een ingang om

iemand te leren goed te kijken naar hoe zijn kind en hond met elkaar omgaan, en kunnen we hem uitleggen hoe hij de lichaamstaal van zijn hond moet interpreteren.

- De laatste stap kan dan zijn dat we een brug slaan naar het eigen kind en de eigen hond. Op die manier is er sprake van een opbouw in het gesprek, en onderzoeken we de manier van denken van de ouder/eigenaar. Dan is de kans dat ons advies, onze zorg echt aankomt groter. Door een open gesprek met elkaar aan te gaan kunnen we met elkaar die puzzel steeds verder leggen en het aantal incidenten naar beneden brengen.

OVER DE NVGH

De Nederlandse Vereniging van Gedragstherapeuten voor Honden (NVGH) is sinds 1997 de beroepsvereniging die belangen behartigt van haar (op hbo-niveau) afgestudeerde leden. Kijk voor meer informatie op www.nvgh.nl

